

HOE OUDE MATRASSEN SORTEREN EN VALORISEREN?

SORTEERVERPLICHTING

Bedrijven en organisaties zijn verplicht bepaalde types afval(stromen) te sorteren, waaronder **GEBRUIKTE MATRASSEN** (sinds juli 2022).

Er is geen sprake meer van om ze weg te gooien of in een kelder te laten liggen. Ze moeten apart worden gesorteerd en op een droge plaats worden bewaard, met het oog op:

- het **hergebruik** ervan => zie [beslissingsboom hergebruik](#) - of
- een specifieke **recyclagebehandeling**, aangezien de matras uit meerdere materialen bestaat (latex- of polyurethaanschuim, textiel, veren, ...) => zie [beslissingsboom recyclage](#)

Door **selectieve inzameling** worden **afgedankte matrassen uit elkaar gehaald en gerecycleerd**, na behandeling:

- Schuim => isolatiematerialen of sportmatten
- Veren => metaal
- Textiel => garen
- Polyurethaan => chemische recyclage in testfase

WAT BEDOELLEN WE MET MATRASSEN?

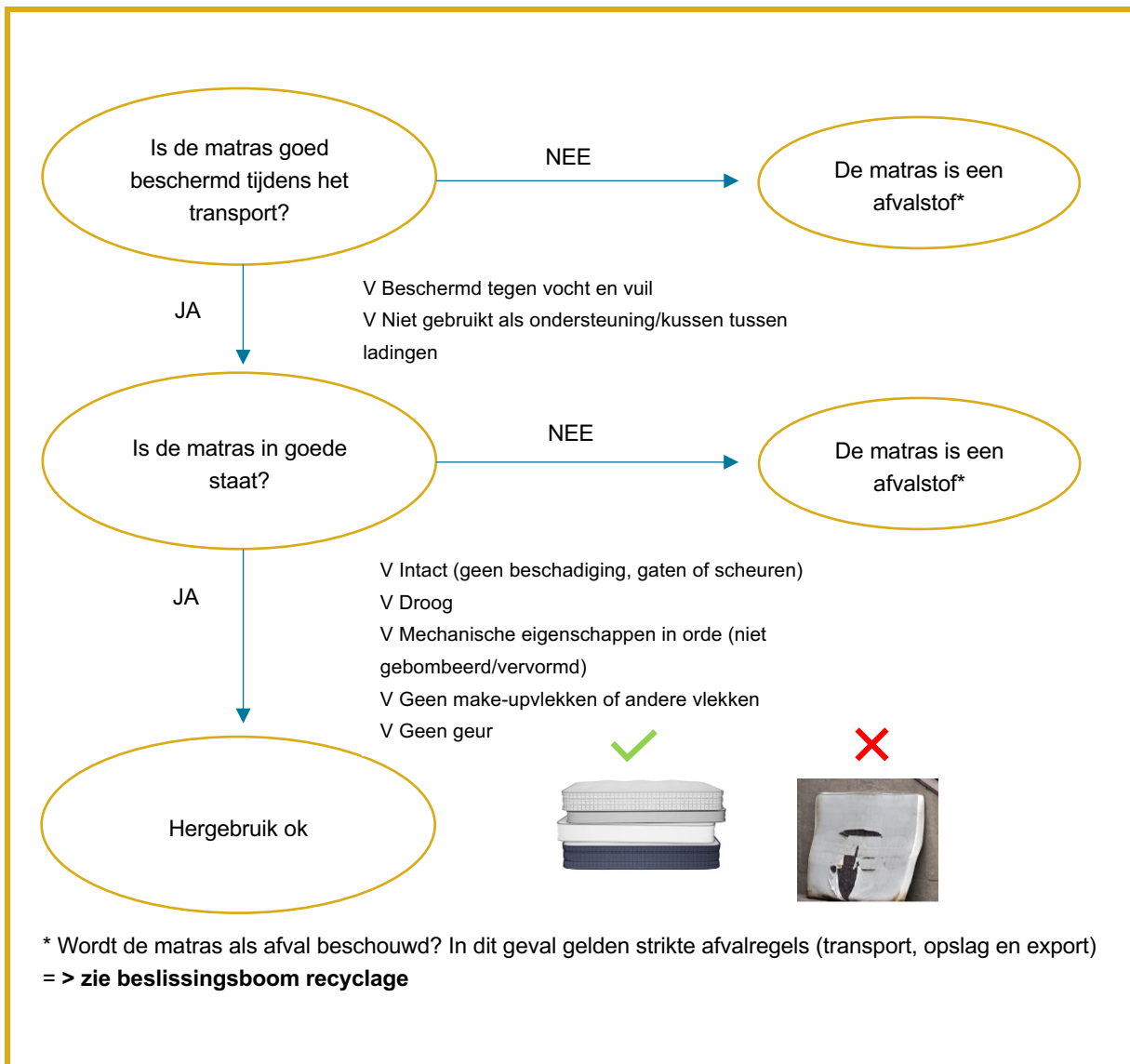
- ✓ **Producten bestemd voor slaap en rust**, geschikt voor langdurig menselijk gebruik, bestaande uit een stevige hoes gevuld met basismaterialen, die op een bestaande bedstructuur kan worden geplaatst.
- ✓ Een **oplegmatras** (ook topdekmatras op matrastopper genoemd) is een dunne matras met een maximale dikte van 10 centimeter die op de normale matras wordt geplaatst.

ZIJN GEEN MATRASSEN:

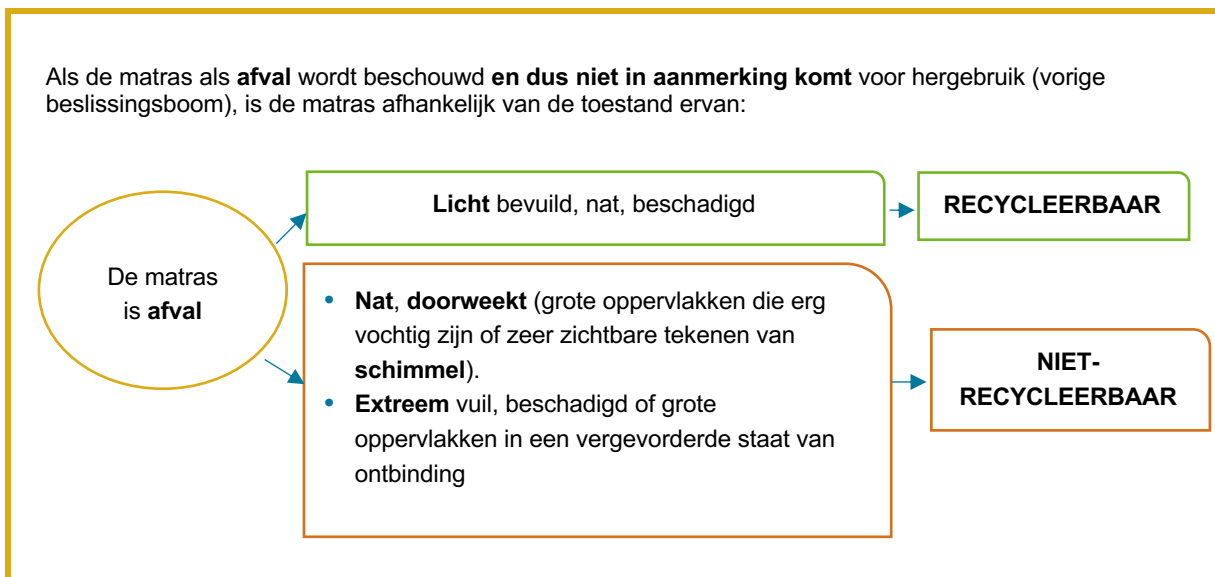
- ✗ **Matrashoezen en -kernen**: dit zijn de onderdelen van een **matras** => restafval of andere stroom
- ✗ **Dekbedden en hoofdkussens, bedbodems, bedframes** => restafval of andere stromen
- ✗ **Productieresten** => restafval of andere stromen afhankelijk van het materiaal

GEBRUIKTE MATRAS: BESLISSINGSBOOM HERGEBRUIK

AFVAL VAN MATRASSEN: BESLISSINGSBOOM RECYCLAGE

BELANG VAN OPSLAG

Om **hergebruik of recyclage** mogelijk te maken, moet de gebruiker ervoor zorgen dat de **oude matras op een droge en goed geventileerde plaats wordt bewaard, zonder risico op verontreiniging/vervuiling.**

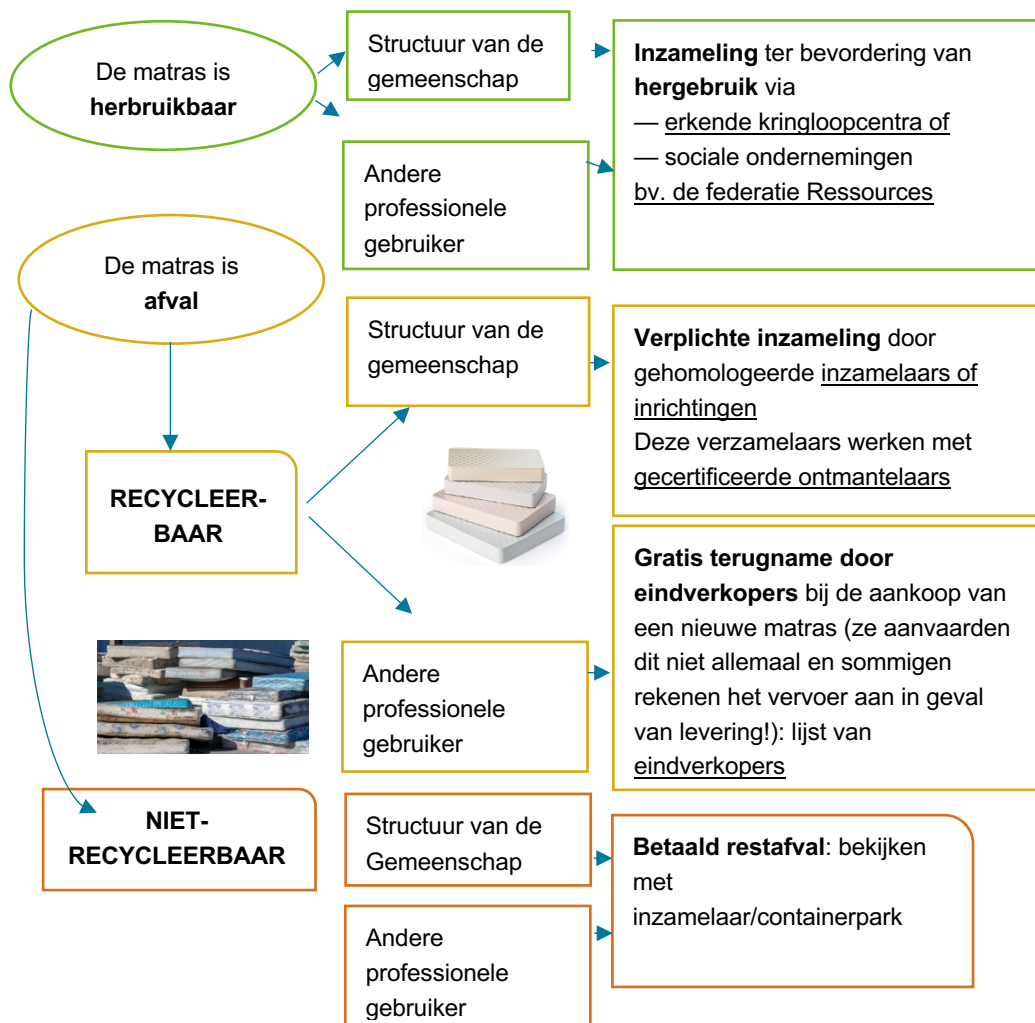
Het is daarom beter om de oude matras zo kort mogelijk te bewaren voordat u hem laat ophalen of naar het inzamelpunt brengt.

Anders kan de matras niet worden gerecycleerd en moet deze tegen extra kosten worden verbrand.

TERUGNAME VAN HERBRUIKBARE MATRAS OF AFVAL

De methode voor het verzamelen/de terugname van de matras verschilt afhankelijk van het type gebruiker:

- **Professionele gebruikers** die verantwoordelijk zijn voor een **structuur of instelling** die bestemd is voor een **gemeenschap** (zorgcentra, vakantiecentra, woonzorgcentra, ziekenhuizen, hotels, gevangenissen, enz.), die een groot aantal oude matrassen beheren;
- **Andere professionele gebruikers** die slechts af en toe matrassen beheren en gelijkgesteld worden met consumenten.

GOED OM WETEN

Afval van gebruikte matrassen is onderworpen aan **de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV)** en dus aan de daaruit voortvloeiende verplichtingen voor producenten/importeurs van matrassen op de Belgische markt, met name **de verplichting tot terugname en tot financiering van de kosten van inzameling/behandeling**.

Tegen betaling van een jaarlijkse bijdrage kunnen zij hun verplichtingen delegeren aan de **beheersinstelling [Valumat](#)**, die instaat voor de stroom van matrassen.

→ zie adviesfiche nr. 10 “[Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid \(UPV\)](#)”

SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN – EINDVERKOPERS MATRASSEN

Geen verplichte fysieke terugname

In tegenstelling tot de meeste andere afvalstromen waarvoor een terugnameverplichting geldt, zijn eindverkopers en tussenhandelaars van matrassen **niet verplicht afgedankte matrassen terug te nemen wanneer een klant een nieuwe matras koopt**.

Vrijwillige terugname met een financiële stimulans

Wanneer eindverkopers zich ertoe verbinden om gratis de afgedankte matras van een consument terug te nemen bij aankoop van een nieuwe matras (**gratis terugnameprincipe 1/1**), kunnen zij via Valumat een **vergoeding krijgen voor vrijwillige selectieve inzameling**.

Voorwaarden:

- Matrasverkoper **geregistreerd als inzamelpunt bij [VALUMAT](#)**
- Gratis gebruikte matrassen van klanten aanvaarden bij de aankoop van een nieuwe matras.
- Gebruikte matrassen laten ophalen door een **gehomologeerde Valumat-inzamelaar** of door een erkend **kringloopcentrum** als de matrassen nog herbruikbaar zijn.
- Het type matras valt binnen het toepassingsgebied van de **terugnameverplichting**.
- De matras opslaan in een **droge omgeving en zonder risico op vervuiling**.

AANMOEDIGINGSPREMIES

Om de selectieve inzameling van matrassen te stimuleren, heeft Valumat een **premie ingesteld voor professionele gebruikers van matrassen (structuur of instelling voor een gemeenschap)**.

Voorwaarden

- ⇒ U laat de gebruikte matrassen ophalen door een **gehomologeerde Valumat-verzamelaar of een kringloopcentrum** (zie beslissingsbomen en type korting hierboven)
- ⇒ Het type matras valt binnen het toepassingsgebied van de **terugnameverplichting**
- ⇒ U bewaart de matrassen in een **droge omgeving zonder risico op vervuiling**.

De premie wordt jaarlijks berekend op basis van de ingezamelde **tonnage (550 EUR/ton)**. Dit **stemt overeen met ongeveer EUR 8 per matras =>** dit dekt grotendeels de vergoedingen die aan de inzamelaar worden betaald.

Ga voor meer informatie over dit premiesysteem naar de [website van VALUMAT](#)

CONTACT & ONDERSTEUNING

Hebt u vragen, neem dan contact op met de [helpdesk](#) door een e-mail te sturen naar het adres: recyclepro@leefmilieu.brussels

Er zijn andere **adviesfiches over afval** beschikbaar:

- Adviesfiche nr. 3 - Sorteerverplichtingen voor professioneel afval
- Adviesfiche nr. 7 - Naar een groter bewustzijn bij medewerkers en bezoekers
- Adviesfiche nr. 9 - Steun en premies
- Adviesfiche nr. 10 - Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV)

NUTTIGE LINKS

- Voor gedetailleerde informatie en hulpmiddelen over sorteren in het algemeen: <https://recyclebxlpro.be>
- Lijst van verzamelaars in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:
  - [Erkende kringloopcentra](#)
  - [Gehomologeerde inzamelaars](#)
  - [Lijst van eindverkopers](#)
- Voor meer informatie over de recyclage van matrassen: <https://valumat.be>
- Voor meer informatie: [video over de recyclage van matrassen](#)